

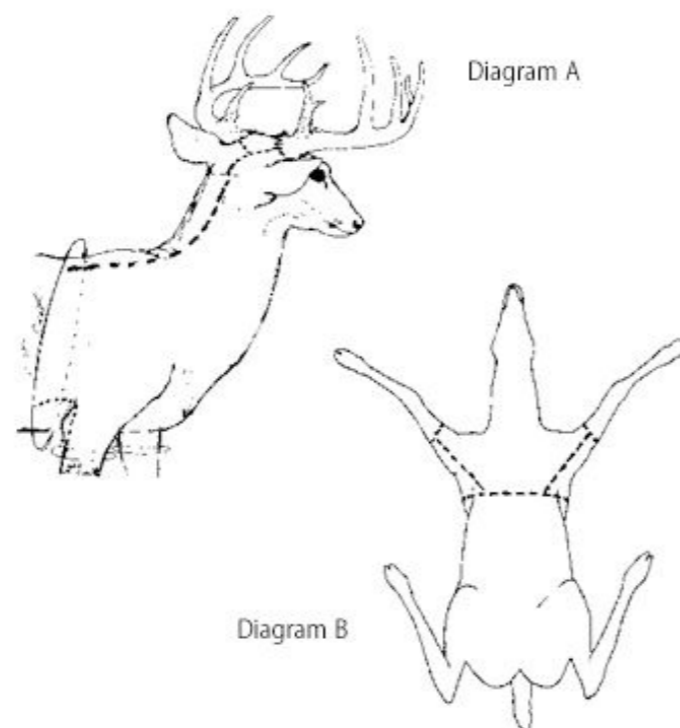

De Museumwinkel

'Als u naar een museum gaat, kunt u de museumstukken alleen bekijken, maar bij ons kunt u ze ook kopen!' Met die slogan maakt de Museumwinkel in Nijmegen klanten nieuwsgierig naar hun bijzondere assortiment: opgezette dieren en vogels, opgezette exotische vlinders en insecten, geprepareerde skeletten, schedels, fossielen en talloze andere wonderen van de natuur. Dat opzetten doen ze trouwens zelf; met vijf preparateurs en een entomoloog - een specialist in insecten. Drie van de vijf preparateurs zijn Nederlands kampioen.

Leermeesters

Een van die kampioenen is Sophie Kiela. Van huis uit is ze biotechnicus en dierenartsassistent. Ze werkte in een laboratorium en ondersteunde bij onderzoek naar Alzheimer en suikerziekte. Op enig moment maakte ze een switch van levende dieren naar dode dieren. Ze was onder andere bij Jeroen Bennema

(Waidmannsheil 2012, nr 14) in de leer. Van hem leerde ze open opzetten en samen met hem heeft ze een paard gedaan. Tijdens haar stage bij Peter Spannenburg uit Petten raakte Sophie gefascineerd door vogels.

Prijzen

Ze zit al sinds 2005 in het vak en heeft het prepareren geleerd van Erwin van Zoelen, de oprichter van De Museumwinkel. In 2015 behaalde Sophie de titel Nederlands Kampioen. Haar opgezette vogel, een Inca-kaketoe, werd bekroond tot 'Best of Show'. Samen met twee andere preparateurs won Sophie in 2018 tijdens de Europese kampioenschappen de eerste prijs met 'twee eksters en een veelvraat'. Het tafereeltje kreeg het predicaat 'Het meest artistieke en creatieve gezamenlijke stuk'.

Klanten

Het opzetten van een dier ziet Sophie als het maken van een 3D-model wat moet gaan lijken op wat het was. De uiteindelijke houding van het dier is een vrije interpretatie van haar zelf. Tenzij de klant specifieke wensen heeft of er hoort een speciaal verhaal bij; zoals meestal bij jagers. Die hebben altijd een verhaal en specifieke wensen. Daarom heeft Sophie gedurende het prepareren contact met de klant.

Snijden voor trofee

'Als een jager een shoulder mount wil, dan heb ik veel huid nodig. Omdat jagers meestal zelf de kop en de huid er afsnijden, hebben we een eenvoudige snij-instructie gemaakt (zie tekening). Maar wat voor soort preparaat je ook wilt, ik heb eigenlijk nooit huid genoeg.' Sophie legt het uitgebreid uit want ze wil teleurstellingen voorkomen: 'Snij de huid over de rug tot aan

de atlas open. Vanaf daar snij je twee lijntjes naar de oren. Zo ontstaat er een Y. En snij ruim vanachter de voorpoten naar de rug. Zeker bij een bladschot. Dan heb ik extra huid nodig om het uitschot te kunnen repareren. De poten kunnen ter hoogte van het kniegewricht afgesneden worden.'

Offset

De laatste jaren is het een trend om met name herten en reeën offset op te zetten. Dat is een shoulder mount maar dan gedraaid, getordeerd. 'Een ree staat in het veld vaak dwars. Als hij dan naar jou kijkt en je zou die houding vertalen naar een shoulder mount aan de muur, dan is dat een offset', licht Sophie toe. 'Bij een offset met een moeilijk te repareren uitschot maak ik hem zo dat de slechte kant tegen de muur komt.'

Ontweiden

Eigenlijk begint het prepareren al bij het ontweiden. De buik mag maar tot het borstbeen worden opengesneden. De slokdarm en luchtpijp moeten dus via de borstholte eruit worden getrokken. Wil je het vlees (de nek) hebben, dan kan Sophie dat uitbenen maar je kunt het ook zelf doen: de rug opsnijden (Y) tot aan de oren, de huid terugklappen en bij de atlas en de draaier de nek lossnijden. 'Wat bovenop het dier met snijden misgaat, is meestal onzichtbaar te herstellen. Maar gaat het op de borst mis, dan is dat soms best ingewikkeld. Zeker als er te weinig huid is. Snij dus nooit de huid bij de hals/keel in. Ik kan heel veel, maar dat wordt aardig lastig', aldus Sophie.

Buitenland

Sophie attendeert op de benodigde papieren: 'Als dieren - bijvoorbeeld herten, zwijnen of reeën - in het buitenland zijn geschoten, is het verstandig om er zoveel mogelijk papieren bij te doen. Het is niet verplicht maar levert minder gedoe op. Ga je jagen op andere soorten, zorg dan in ieder geval dat de vergunningen in orde zijn. Heb je geen vergunning en toch zo'n dier geschoten, dan staan daar meestal forse boetes op en veel gevallen zelfs gevangenisstraffen. In de vergunning staat dat het dier op een legale manier verkregen is. Het is daar en daar geschoten en je laat hem daar opzetten.' Sophie vult aan: 'Wanneer je een dier schiet in bijvoorbeeld Namibië, dan moet je daar vragen of de villers het dier ter plekke - in het veld - uitsnijden want bij 40 graden Celsius gaat de kwaliteit heel snel achteruit. De villers zouten de huid droog. In Nederland weken we de huid weer op en gaat dan door naar de looierij.'

Regelgeving

'Met de komst van de nieuwe Wet natuurbescherming is de vervoersverklaring voor gevonden dode vogels en dieren komen te vervallen. Alleen vogels moeten door de preparateur

wel aangemeld worden bij het ministerie. Belangrijk is dat de herkomst altijd herleidbaar is want de handel in beschermde dieren is verboden. Dassen, marters, egels, eekhoorns, vossen, herten, hazen, konijnen, reeën, zwijnen en damherten zijn 'vrij'. Maar spitsmuizen e.d. krijgen nog wel een merkteken.' In Waidmannsheil nr 50 stondeen uitgebreid artikel over het vervallen van de vervoersverklaring. Meer informatie is terug te vinden op de website van de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (www.rvo.nl), zoekterm: 'dieren prepareren'.

Droom

Een grote wens van Sophie is om een harpij-arend opzetten. Deze grote roofvogel met zijn enorme klauwen komt in het wild nog voor in Zuid-Amerika. Het is een grote arend die apen, kleine beren, boomkangoeroes en ratten op het menu heeft. Hij wordt bejaagd vanwege zijn prachtige verenkleed en grote kuif. 🦅

De Museumwinkel
Van Welderenstraat 114
6511 MT Nijmegen
T: 024-360 0506
www.demuseumwinkel.com

het preparaat niet ten goede. Ga je wat verder weg jagen, bijvoorbeeld Duitsland, neem dan koelelementen mee. Handig is het om grote en kleine plasticflessen vooraf te vullen - niet te vol - met water en die in te vriezen. Een ree vervoer je in een krat en je vult hem op met kleine flesjes; de grotere flessen leg je er omheen. Bij reeën zijn de oren kwetsbaar, dus ook die goed koelen.' Ze vervolgt: 'Nog beter is het om het dier in te vriezen. Daardoor gaan de bacteriën dood. Voor het transport pak je het bevroren dier in bubbeltjesfolie in. Dat isoleert zo goed dat het dier soms wel twee dagen bevroren blijft.'

Goed koelen

Het aanleveren van het wild gebeurt in de winkel tijdens openingstijden. Tot die tijd moet het in de koeling op maximaal 6 graden bewaard worden. Het liefst is dier het ontweid. Zeker als het grote stukken zijn als hert of wild zwijn. Sophie: 'Gebruik bij het ontweiden geen water. Dat versnelt het proces van ontbinding en komt de kwaliteit van

A group of five taxidermists, three men and two women, stand in a workshop filled with taxidermied animals. They are wearing dark aprons and have their arms crossed. The workshop is dimly lit, with various taxidermied animals displayed on wooden tables and shelves. In the foreground, a white dog lies on a table, a red bird stands on a table, and a large white bird is perched on a table. In the background, a large brown dog is mounted on a wall, and a colorful parrot is perched on a branch. The overall atmosphere is professional and focused on the craft of taxidermy.

*“ Als u naar een museum gaat,
kunt u de museumstukken alleen
bekijken, maar bij ons
kunt u ze ook kopen ”*